

Nofima

Hva er sosial bærekraft og hvorfor er det viktig for norsk fiskerinæring?

By: Bjørg Nøstvold

I vårt arbeid er sentrale stikkord:

- Slaveri, tvangs- og barnearbeid
- diskriminering,
- helse, sikkerhet og arbeidsmiljø
- opplæring,
- arbeidstid, lønn, pensjon
- medbestemmelse,
- faglig utvikling
- arbeidsavtaler
- sikkerhet

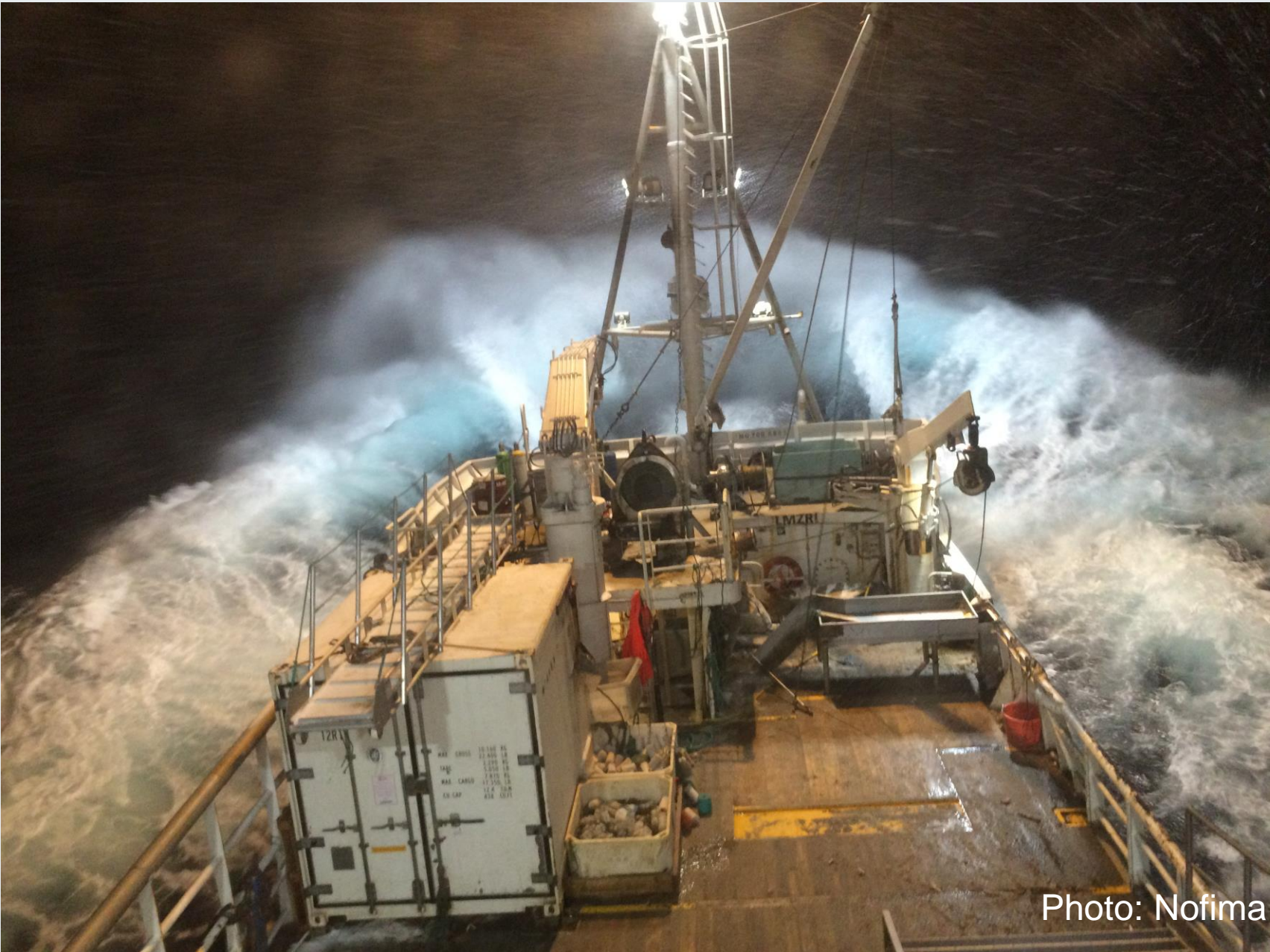

Photo: Nofima

裕豐
YU FENG NO. 108
高雄
KAOHSIUNG

BI2310

Prosjektet

- Finansiert av FHF
- Etter initiativ fra Fiskebåt og Norges Fiskarlag
- Forskningsinstitusjoner:
Nofima – Bjørg Nøstvold og Pirjo Honkanen
FaFo – Anne Mette Ødegård
University of Stirling – James A. Young
- Prosjektslutt mars. 2019

Mål:

«- å utarbeide et dokument som viser hvordan sosial bærekraft blir ivare tatt i norsk fangstbasert fiskerinæring, og som dekker kundenes behov for dokumentasjon»

Hvordan

- Kartlegge dagens situasjon for sosial bærekraft i Norsk villfisknæring
- Kartlegging av internasjonale kundekrav
- 2 Workshop med næringen, inkludert organisasjonene i arbeidslivet, og kontrollmyndigheter
- Risikoanalyse
- Utarbeide dokument.

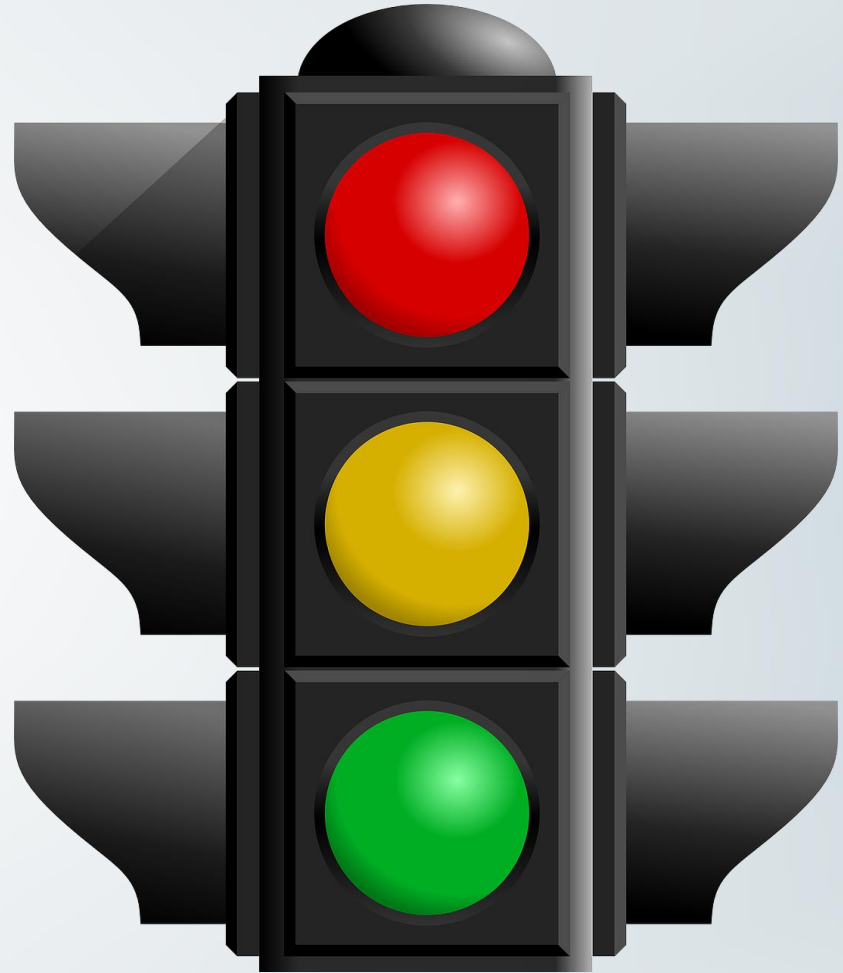

Hva virker

- Lovverket omfatter de riktige elementene

-
- Risikobasert kontroll

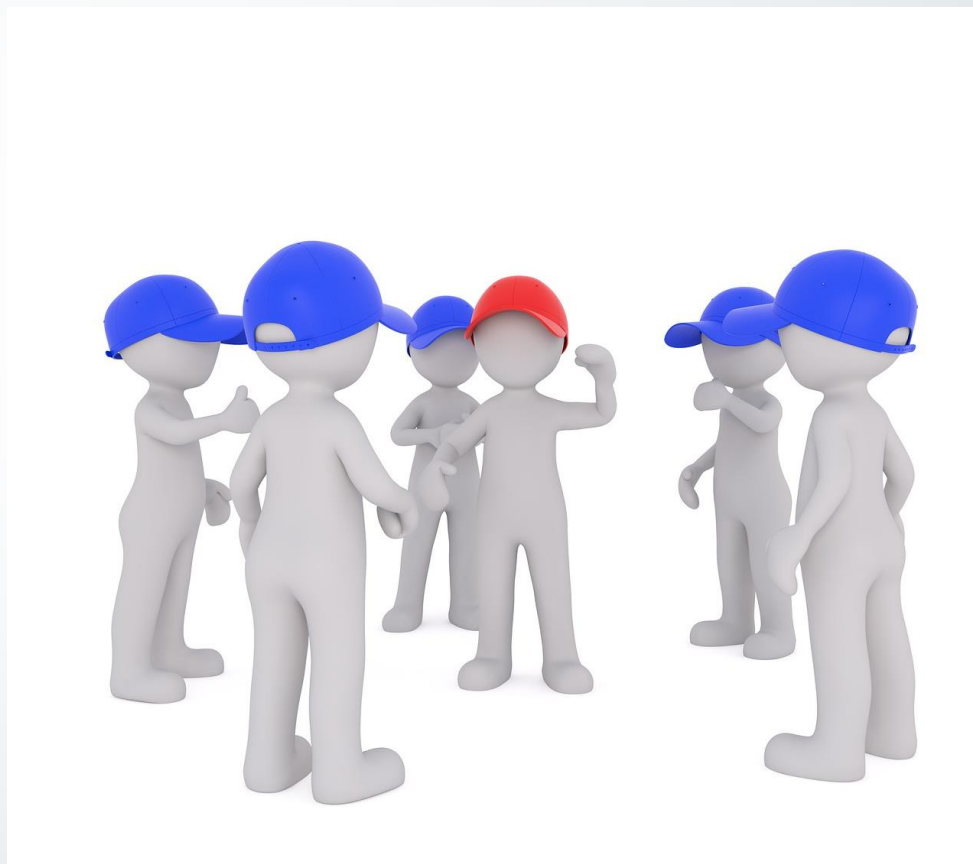

- Politiet på banen – A-krim sentre

-
- Dialog og deling av informasjon

10 000 industriarbeidere

Foto: Nofima

50 % utenlandsk opprinnelse

Foto: Nofima

Hvordan skjer dette på land?

- Får tarifflønn MEN-
  - Trekket uhørt mye for bosted som eies av arbeidsgiver
  - Ofte bopel av dårlig standard
  - Kreves mye penger for bl.a mat, klær, reise etc.

-
- Får kun lønn når det er arbeid
    - Jobber på ulovlig akkord
    - Får ikke lønn når det ikke er arbeid og kan heller ikke permitteres
  - Får ikke overtidsbetaling
  - Må jobbe overtid uten betaling i det hele tatt
  - Agenter/ arbeidslagsledere tar store deler av lønna
  - Mangelfulle kontrakter

Nesten 12 000 fiskere

Hvordan skjer dette i flåten?

- Differensiert lønn
- Lav lønn
- Ikke overholde arbeids og hviletid
- Bruk av agenter
- Uriktige og mangelfulle kontrakter

I en «særlig sårbar posisjon» - grenser til menneskehandel

- Kjenner ikke sine rettigheter
- Kan ikke språk
- Har ikke finansielle midler til å komme seg ut av posisjonen
- Vet ikke hvor de kan henvende seg

Noen observasjoner

- Det er ofte de samme som skaper bekymring
- De som er åpen og stiller til intervju etc. har som regel lite å skjule
- Noen ganger blir man «kriminell» på grunn av uvitenhet

Forbedringspotensiale:

- Økte ressurser til kontroll
- Opplæring
- Kontroll – ansvarsavklaring

Ingen tar ansvar for diskriminering om bord på fiskebåter

Sjøfartsdirektoratet kontrollerer ikke lønnsforhold og diskriminering i fiskeflåten. Ikke vårt mandat, sier direktoratet. Det er Sjøfartsdirektoratets ansvar, svarer Nærings- og fiskeridepartementet.

FISKERI

Ole Erik Klokeide, Torhild M. Martinussen

2. april 2019 13:36

Oppdatert:
2. april 2019 14:45

Ervik Havfiske-båten «Kamaro» som eies av Vestkapp Fiskeriselskap, har fått sertifikatet for arbeids- og levekår for fiskere WFC (Work in Fishing Convention), som bygger på den internasjonale konvensjonen ILO 188.

Fiskeribladet har spurt sjefingeniør Bjørn Ove Grønnevik ved Sjøfartsdirektoratets Florø-kontor om hvorfor rederiet fikk sertifikat. Det er han som har signert sertifikatet. Rederiet skal dokumentere arbeidsvilkårene for fiskerne og legge frem arbeidsavtaler for Sjøfartsdirektoratet før det får sertifikatet.

ANNONSE

Gode kampanjepriser i
Motorer og aggregater på lag
for omgående levering.

Forbedringspotensiale:

- Økte ressurser til kontroll
- Opplæring
- Kontroll – ansvarsavklaring
- Kunnskap
- Bruk av sanksjoner
- Informasjon til utenlandske arbeidstakere

Kriminalisering av næringa?

Thank you for your attention

www.nofima.no